

HISTORIE

Čeští oční lékaři v rozvojových zemích

Doležalová V.

ÚVOD

Dnes mají naši oftalmologové mnoho příležitostí pracovat nebo studovat v zahraničí. Nebylo tomu tak vždy. Ráda bych vás seznámila s těmi, kteří byli v minulosti vysláni do některých krajů tropů a subtropů, kde se dodnes vyskytují endemicky infekční oční onemocnění a na operace tam čeká mnoho slepých.

SEZNAM

Jejich jména řadím abecedně bez titulů, jež doma měli, anebo po návratu dosáhli, odkud odjeli, jejich data, v které době a kde pracovali a zda něco z rozvojové země publikovali.

1. **Bartl Václav** z Brna, nar. 1952
1980 – 1981 Angola (Alto Catumbele)
1987 – 1989 Tunisko (Gavsá)
2. **Blažek Karel** z Prahy, nar. 1935
1964 – 1968 Tunisko (Tunis, Béja, Jendouba)
1988 – 1991 Alžírsko (Hassi Bah Bah)
Publikoval o svých pobytech, o chirurgické léčbě očních chorob v severní Africe a o oftalmologickém postižení při leishmanióze.
3. **Doležalová Vlasta** z Mariánských Lázní, nar. 1923
1968 – 1971 Tunisko (Djerba)
Publikovala několik desítek prací v domácí i zahraniční literatuře.
4. **Fiala** z Brna, nar.?
1965 – 1968 (?) Tunisko (Gavsá, Nabeul)
5. **Horák Ivan** z Pelhřimova, nar. 1931, zemřel 2006
1966 – 1969 Tunisko (Gavsá)
Potom emigroval do Švýcarska.
6. **Janula Jan** z Brna, nar. 1949
1982 – 1986 Malta
Od r. 1989 žije a pracuje na Maltě.
Publikoval o zkušenostech z pracovního pobytu na Maltě a o projektu ORBIS – operacích na palubě letadla.
7. **Kantorová Dagmar** z Pardubic, nar. kolem r. 1925
1966 – 1969 Tunisko (Djerba, Béja)
8. **Klíma Miloš** z Hradce Králové, nar. 1912, zemřel 1989
1953 Severní Korea (Čonghžin)
1966 – 1967 Kuba (Havana, Santiago de Cuba)
1968 Chile a Brazílie
Publikoval o očním lékařství v Havaně.
9. **Kolín Jan** z Prahy, nar. 1925
1959 – 1964 Tunisko (Gavsá, Tozeur, Nabeul)
Publikoval o slepotě ve světě a o očním lékařství v rozvojových zemích.
10. **Kotelenský František** z Mostu, nar. 1916, zemřel 1993
1960 Korea, Čína, Mongolsko, Vietnam
1969 – 1971 Maroko (Tétouan)
11. **Kraipl Oldřich** ze Znojma, nar. 1936, zemřel 2007
1987 – 1990 Tunisko (Kasserine)
12. **Kubašková Blanka** z Opavy, nar. 1926
1959 – 1962 Etiopie (Harrar)
13. **Melanová Jarmila** (provdaná Slavičková) z Prahy, nar. 1938
1985 – 1987 Libye (Bengházi)
14. **Metelka Antonín** z Chomutova, nar. 1934
1972 Alžírsko (Oran)
1988 – 1991 Tunisko (El Kef)
15. **Lorenc Alexandr** z Plzně, nar. 1924, zemřel 2005
1970 – 1973 Kuvajt
1973 – 1974 Malta
16. **Myšková Aurilie** z Boskovic, nar. 1927
1964 – 1966 Afghánistán
1984 – 1986 Libye (Missurata)
17. **Pavličková Naděžda** z Českých Budějovic, nar. 1946
1985 – 1987 Libye (Bengházi)
18. **Pur Stanislav** z Kroměříže, nar. kolem r. 1929
1958 Jemen (Sanaa)
Potom emigroval do Švýcarska.
19. **Rejchrt Blahoslav** z Karlových Varů, nar. 1914
1963 – 1967 Kuba (Havana, Santiago de Cuba)
Publikoval o kubánském zdravotnictví
20. **Řehák Svatopluk** z Hradce Králové, nar. 1926
1961 Vietnam (Hajphong)
1966 Kuba (Havana)
1967 Kuvajt a Libanon
1968 – 1970 Kuvajt (Mowavad)
1971 Malta
Publikoval o očním lékařství v Kuvajtu a Libanonu
21. **Steinhartová Libuše** z Hradce Králové, nar. 1925
1967 – 1971 Kuvajt (Suleibichat)
22. **Štefek Josef** z Opavy, nar. 1913, zemřel 1982
1960 – 1961 Guinea (Kankan)
Publikoval o své práci v Africe.
23. **Švec Václav** z Olomouce, nar. 1922, zemřel 1986
1964 – 1966 Tunisko (Gavsá)
Krátkodobě ještě pracovali v rozvojových zemích čtyři další čeští oftalmologové:
24. **Filipec Martin** z Prahy, nar. 1955
2005 Afghánistán
Publikoval monografii Adžamal
25. **Kašpárek Jaroslav** z Brna, nar. kolem roku 1925
1958 Vietnam
Publikoval o oftalmologii ve Vietnamu
26. **Novák Jan** z Pardubic, nar. 1954
1996 Ghana
Publikoval o operacích katarakt, které tam provedl
27. **Stibor Vladimír** z Prahy, nar. 1943
1977 Malta (La Valetta)

ZÁVĚR

Seznam 27 českých oftalmologů, kteří pracovali v rozvojových zemích, není jistě úplný, chybějí i mnohé údaje. Uvádím jen české oční lékaře, ačkoli v zemích Třetího světa pracovalo i mnoho slovenských kolegů z tehdejšího Československa.

Sdělením jsem jim chtěla poděkovat za jejich náročnou práci v těžkých podmínkách, kterou reprezentovali naše zdravotnictví.

MUDr. Vlasta Doležalová, CSc.
Ruská 21
353 01 Mariánské Lázně

OZNÁMENÍ

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

doc. MUDr. Jiří Otradovec, CSc., připravil pro tisk vzpomínkovou publikaci „**60 let s českou a slovenskou oftalmologií (1947–2007)**“ a nabídl ji nakladatelství Galen pro edici Almanach medicíny. Nakladatelství o ni projevilo zájem, má však starosti o rentabilitu podniku, neboť vzpomínková literatura se podle jeho zkušeností tč. špatně prodává. Požádalo proto výbor společnosti a redakční radu našeho časopisu o spolupráci. Nabídl jsme mu zatím nezávazný průzkum zájmu o tuto publikaci mezi odběrateli našeho časopisu. Minimální náklad, jež by nakladatele uspokojil, je aspoň 500 výtisků. To po zkušenosti s prodejem autorových Chorob očníce (1986) i jeho Klinické neurooftalmologie (2002) pokládáme za reálné a splnitelné.

Dílo má zatím 180 normalizovaných stran strojopisu, 30 stran obrazové přílohy a kolem 10 stran jmenného rejstříku. Z obsahu připomínáme kapitoly: Autor se představuje, Do Prahy na medicínu (1945–1949), Po promoci : nemocnice v Prčici, v Kolíně, vojna v Ružomberoku, v ČB a na letišti ve Kbelích (1950), Na II. oční klinice v Praze (malá galerie osobností Kurzovy kliniky), Jak to chodilo u Kurzů (1951–1965), Klinika za prof. Kadlecové (1965–1969), Klinika za doc. J. Votočkové (1970–1978), Klinika za prof. H. Krause (1978–1998), Oftalmolog v důchodu (1984–2007), Spolupráce s IPVZ (1991–2005), II. oční klinika LF KU končí (1998), Klinická neurooftalmologie (2002), Chvála oftalmologie. Nakonec je uveden seznam autorových publikací, Přehled poválečných výročních sjezdů ČsOS, Ukázky programu schůzí a seminářů České i Slovenské oftalmologické společnosti a Jmenný rejstřík.

Cena vázané publikace v rozsahu kolem 200 stran by se měla pohybovat klem 250 Kč a bude záviset na jejím nákladu.

Žádáme čtenáře a odběratele, aby na označené spodní části této stránky nezávazně vyjádřili případný zájem o publikaci, vyznačili, kolik exemplářů by sami či celé pracoviště odebralo a ústřížek zaslali na adresu: Redakce časopisu Česká a slovenská oftalmologie, Oční klinika FNKV, Šrobárova 50, 100 34 Praha 10, nebo zaslali své vyjádření e-mailem: boguszak@fnkv.cz.

Děkujeme za brzkou odezvu.

Prof. MUDr. J. Boguszaková, DrSc.
ved. redaktorka Čes. a slov. Oftal.

Doc. MUDr. Š. Pitrová, CSc.
předsedkyně ČOS

Mám zájem o ... ks výtisků knihy doc. MUDr. Jiří Otradovec, CSc. „**60 let s českou a slovenskou oftalmologií (1947–2007)**“

Datum:

Podpis:

OZNÁMENÍ

8. kongres Evropské oftalmologické společnosti se koná ve dnech 1. 6. až 6. 6. 2008 v Berlíně. Bližší informace na www.eugs.org.